

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVI

Número 2247

15 cèntims = Atrassats, 30

Barcelona 31 de març de 1922



PRIMER D'ABRIL

—Apa, veniu, que la menjadora és plena!

Soler i Torra germans

BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

VALORS - CUPONS - GIRS - CANVIS

Negociem els cupons de les Deutes Interior,
Exterior, Amortitzable 4 per 100

i Tresor 5 per 100 venciment 1.º d'Abril pròxim

ANTONIO LOPEZ

IMPRESIONES DE TODAS CLASES

LIBROS - TALONARIOS - FACTURAS
SOBRES - CATÁLOGOS - CHEQUES, ETC.

••••

Calle Olmo, 8

BARCELONA

ESTOMAGO É INTESTINOS. GASTROL MIRET

REMEDIO SEGURISIMO © PROBARLO ES CURARSE

DE VENTA EN TODAS PARTES

Bloks Notes

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

Bazar de la Unión

Útiles para escritorio

:: Tintas superiores ::

Libros rayados - Impresiones
comerciales - Notas de
precios - Circulares - Es-
queletas - Facturas - Sobres
Memorias - Papel de cartas
Talonarios - Memorandums
Invitaciones - prospectos
Tarjetas de visita, etc., etc.

CALLE UNION, 3 (junto la
Rambla)

BARCELONA

ADVERTENCIA

Només són autèntiques les piles elèc-
triques que porten aquesta marca
registrada



En comprar una làmpara de llum elèc-
trica portàtil, fixarse si porta el segell
de garantia.



De venda: *Especialida-
des Lofty*, Pelayo, 56. —
E. Schilling, Fernando,
23. — *Beristain y Cia*,
Rambla de San José, 12.
— *J. Vilalta*, Cucuru-
lla, 2. — *Vicente Ferrer*,
Plaza de Cataluña, 12. —
Exclusivas LOT. Apar-
tado n.º 309, Barcelona.



L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5



Els senyors Guixàs

En la fauna anticatalanista acabem de trobar un nou exemplar. Es el senyor Guixà, notari. No pas notari de Catalunya, sinó notari del regne. No dels que demanen que les escriptures i els testaments se facin en català, sinó en castellà del que ara es parla. Breu: el senyor Guixà és un castellanista.

Nosaltres hem averiguat les causes del castellanisme del senyor Guixà que indiquen que el senyor Guixà, contra lo que la gent creu, és un català com una casa. Ell no té una devoció per la història rutilant de Castella. Ell no pensa que el castellà ha d'ésser llengua única. Ell no creu que el centralisme sigui una font perdurable de virtuts. Ell té una idea: que els notaris de Catalunya siguin castellans, per a que ell, català, sigui cercat per la gent de la terra.

Aquest és el pensament del senyor Guixà, confirmat per la realitat. Ell viu i exerceix a la Pobla de Segur, i com que tots els notaris dels encontorns són castellans, els pagesos van a trobar al senyor Guixà que'ls entén i que'ls hi parla en català. Si triomfés el criteri dels catalanistes, els notaris serien catalans o sabrien el català, els pagesos els entendrien i el senyor Guixà perdria feina. Per això ell demana que els notaris siguin castellans, per a que no li facin malbé la notaria...

*
*
*

Del senyor Guixà n'hem de fer un tipo nacional. Don Clodoaldo és l'espanyolista intransigent i guixat. Doncs «el senyor Guixà» serà el català que avorreix tot lo de la seva terra; el que fa esforços asmàtics per a que l'accent castellà, el vocal i l'espiritual, li surtin bé. «Don Clodoaldo», així, amb tantes vocals i tantes des, queda molt d'allà, i «el senyor Guixà», així, amb equis i amb el «senyor», molt d'aquí.

Tindrem un home més en la petita humanitat grotesca de la moda. Tindrem el senyor Mariano, el senyor Esteve, el senyor Canons i el senyor Guixà, que

posseirà una mica de cada un dels seus germans en caricatura.

*
*

Però tot lo que hem d'enlairar an el senyor Guixà, hem de rebaixar an els petits senyors Guixà, és a dir, an els senyors que fan la mateixa feina que ell, dissimulant-ho. Els petits Guixàs són els regionalistes. Ells ja se l'estimen a Catalunya, ja volen fer nacionalismes, però amb modos i sense pressa. Això desespera a la joventut nacionalista, disposada a anar contra els senyors Guixàs, els grans i els petits. Faran dissidència i nosaltres els aplaudirem. Faran diari i els hi comprarem. Faran mitings i hi anirem. Però ens fa por de que ja llençats en la turbulència protestària, no els hi passi com an aquella família de Figueres...

Aquesta família tenia uns grans desitjos d'anar a París, i quan ja hi foren se llençaren pels bulevards, fins a perdre's. Era el dia del *match* Carpentier-Dempsey, i els carrers de París anaven plens de gom a gom. La família de Figueres no sabia per on anar, ni on ficar-se. Ells havien anat a París, però París els hi era massa gran.

—I ara, què farem?—digué el marit tot aixafat.

La dona li respongué:

—Si fossim a Figueres, ara aniríem al cine.

Tenim por de que aquests xicots simpàtics i temeraris, quan ja hagin arribat a la dissidència, no diguin, semblants a la família de Figueres:

—Si fossim a la «Lliga» faríem això.

PARADOX



Hores crudels

La meitat dels senyors que componen l'actual Consistori, rependran dintre d'unes hores l'anonimat en que sempre havien viscut i que deixaren temporalment, per caprici del sufragi, que dit sigui en confiança, té unes bromes, que Déu n'hi dó.

Quin neguit i quina tristesa, la dels regidors als quals toca despendre's del càrrec! A Cà la Ciutat, tot

ha sigut d'un temps ençà, mal humor i rebufades. Bona part dels consellers (?) que cessen, s'han mostrat a darrera hora d'allò més intemperants i mal carats. Generalment, ha mancat als malhaurats regidors que surten, la serenitat i la finor d'esperit que són indispensables per a suportar dignament el contratemps.

Alguns, han començat ja a covar l'esperança d'una reelecció. Altres, s'entornen a casa convençuts de que la dona dels raves passa un cop en la vida. Que per tant, no hi ha possibilitat de la recaiguda, a menys d'ocórrer un cataclisme que determinés la bogeria del cens.

Uns i altres, els refiats i els vençuts definitivament i per a sempre, s'estiren furiosament els cabells i es roseguen els punys de ràbia. Desgraciat de l'infeliç que per aquest o l'altre motiu, se'ls posa a tret! Ai del innocent que troben per davant!

El despit i l'indignació els fa mostrar-se ordinaris en el si de la família. D'una temporada ençà, la casa del regidor que acaba s'és convertida en un infern. L'incident més mínim, dona per a una disputa. Les converses amb l'esposa i els fills, s'esmalten amb tota mena de reganyes. S'avorreix a la minyona. Es fastiguejaria a la portera, de no ésser que per haver col·locat al marit a les brigades, es resigna, la pobre dona, a tot.

Fins entre sí, es cerquen el cos els regidors que cessen. En aplegar-se dos d'aquests, es canvien els fàstics més horrorosos. Alguns, han estat més d'un cop a punt d'escatir a mastegots les seves fantàstiques diferències.

Respecte a aquesta mena d'inquina mutua que els

regidors que se'n van han donat en professar, es conta a l'Ajuntament el següent cap de conversa, no desprovist de certa gràcia.

S'assegura que un regidor dels que acaben deia l'altre dia a un seu col·lega en desgràcia.

—Voldria saber lo que, fet i fet, ha vingut a pintar al Consistori. En quatre anys, no recordo que hagi obert una sola vegada la boca.

Indectiva, a la que respongué l'interpelat:

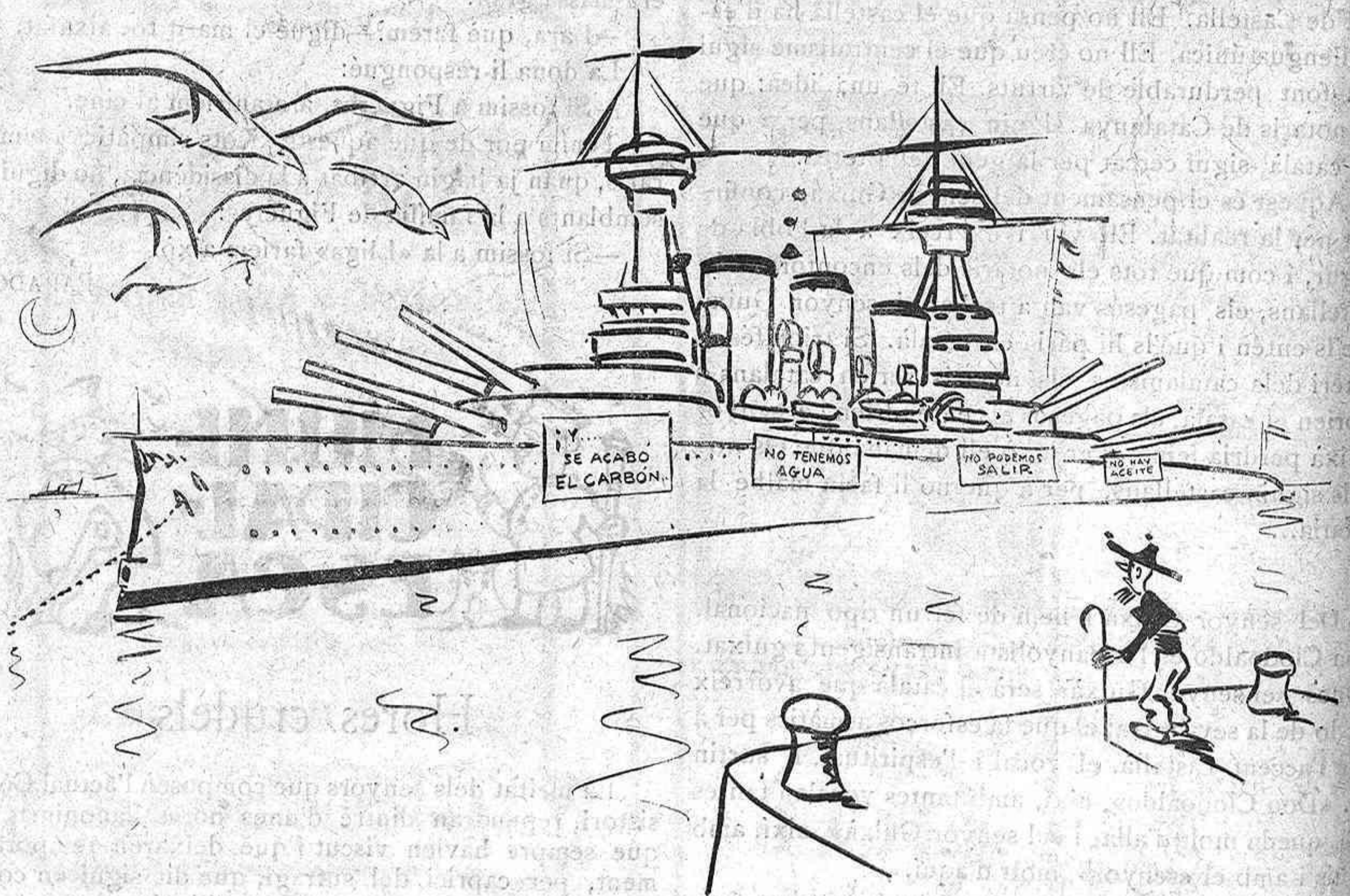
—Dispensi. He obert la boca per a badallar, cada vegada que ha parlat vostè.

JUST



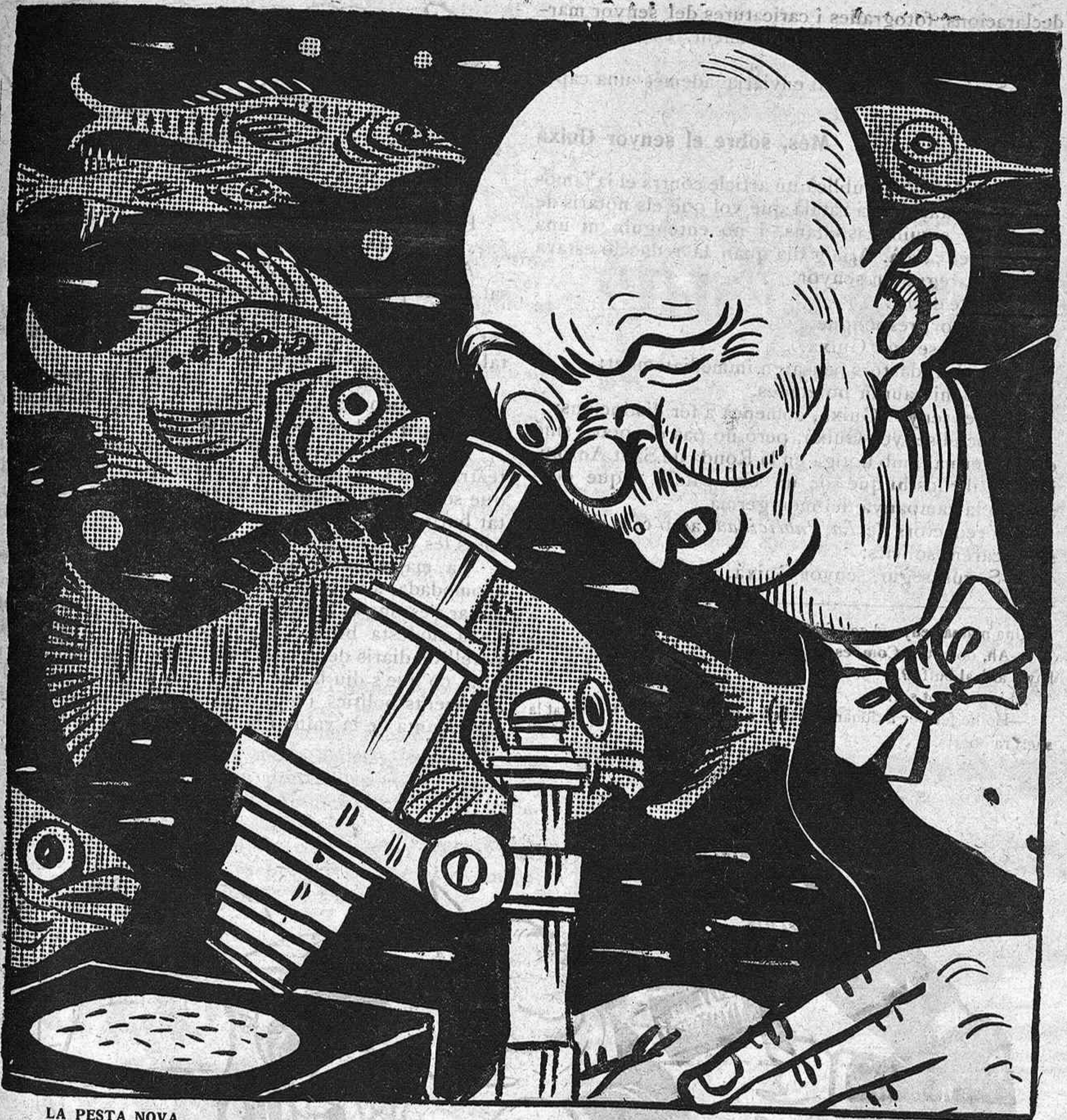
El senyor marquès

Fa temps que el senyor marquès d'Alella, té fama de tacanyo. No ho serà, però en té la fama. Potser li donen aquells que tenint la mà foradada, no comprenen com un home, ric i noble, s'administra com un tenedor de llibres. Lo certus és que si el senyor



•MARINA•

«—Dichoso aquél que tiene su casa a flote —su casa a flote...»



LA PESTA NOVA

—Podem ben fer dies de peix si, amés d'èsser molt car, 'ens ha de dur tota mena de malalties!...

d'Allella, en lloc de marquès fos comte, no seria el veritable comte, que és el que paga.

Els nostres dubtes sobre la magnanimitat del senyor marquès s'han espessit, de quinze dies ençà, amb motiu de la visita d'un periodista, honest intel·ligent i entremaliat, al que li diem el Benjamí de la premsa.

El Benjamí de la premsa, visità an el senyor marquès d'Allella, demanant-li una entrevista per a una revista «tout a fait chic». A la sala de rebre, escrigué l'objecte de la visita. Al cap d'una estona aparegué el marquès, serio, tivat, amb cara de pomes agres, i gairebé sense saludar, digué al periodista:

—Miri, si és qüestió de diners, li participo que

m'estimo més donar diners per a no sortir en els diaris que donar-los per a sortir.

El periodista, accentuant la seva correcció, respongué:

—Vostè està equivocat. Jo no vinc a demanar-li més que una entrevista, no per vostè en sí, sinó perquè és el futur alcalde de Barcelona. Jo no demano diners a ningú.

El senyor marquès comprengué l'incorrecció i se prestà a l'entrevista. Al cap de poca estona, treia la petaca i de la petaca un cigarret, sense oferir-ne cap al seu visitant.

Al cap de pocs dies se publicava l'entrevista, amb

declaracions, fotografies i caricatures del senyor marqués d'Allella. Tot, ben generosament. El Benjamí de la premsa, digué:

—Si tingués diners, li enviaria ademés una capsa d'«habanos».

Més, sobre el senyor Guixá

La Publicidad publicà un article contra el ja famós senyor Guixá, notari català que vol que els notaris de Catalunya siguin castellans, i no entenguin ni una paraula del català. A mig dia quan la redacció estava plena, aparegué un senyor:

—Vostè dirà...

El senyor, respongué:

—Sóc el senyor Guixá.

Tots els redactors pensaren immediatament:

—Ara, hi hauran bofetades.

Però el senyor Guixá, començà a fer distincions:

—Sóc el senyor Guixá, però no pas el notari, sinó el seu germà, amb botiga en la Ronda de Sant Antoni, i vinc a dir-los-hi que sóc un bon català, i que desaprovo la campanya del meu germà.

Els redactors de *La Publicidad*, amb cara riallera, s'aixecaren, solícits:

—Segui, sigui, senyor Guixá.

Una mamà renya al seu fillet, una criatura de sis anys.

—Ah, dolent!... Com és que t'has menjat tot el sucre que hi havia allà al buffet?...

El menut, tot seriós:

—Ho he fet per a donar una lliçó a la criada, que s'ha deixat la sucrera oberta.



Tot és mal que mata.

Per dir-ho en altres termes, *per tot hi ha cent lleigües de mal camí, o vagin a saber lo que és pitjor.*

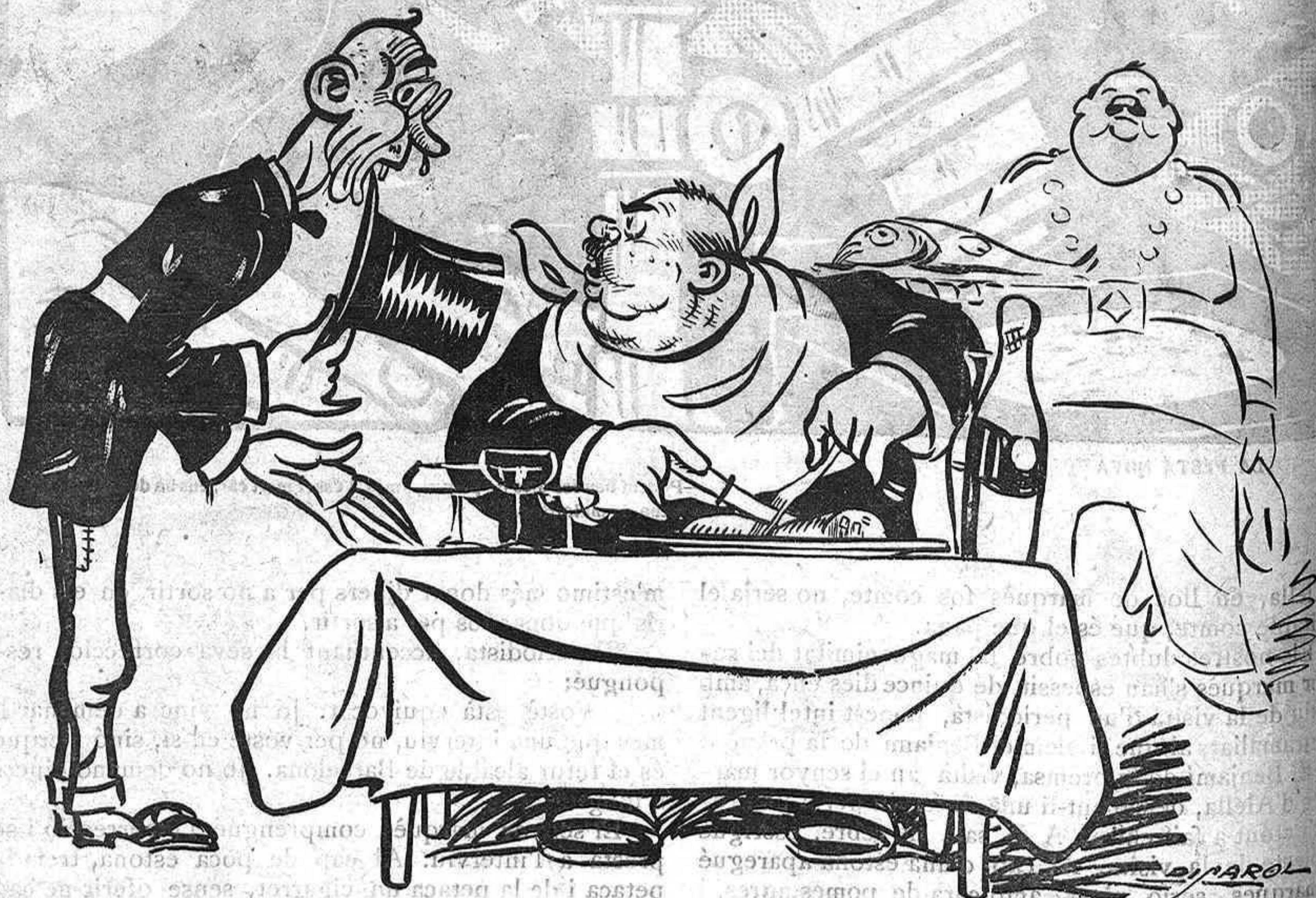
A un matrimoni de la meva amistat, els n'hi ha passat ara de poc, una com un cove.

Gent endreçada, de costums patriarcals, tenen per tot divertiment assistir a determinats espectacles, per tal de que siguin de caràcter reposat.

De preferència, el teatre. Entre els teatres barcelonins, el «Romea», al que fins fa poc, solien concórrer un parell de cops a la setmana.

El cap de família, alternava les representacions teatrals amb la lectura dels principals diaris locals, que solia llegir al Círcol, després de dinar, una entitat burgesa de barriada, a la que té per costum d'anar totes les tardes a pendre cafè.

La major part dels consocis del meu amic, gent acomodada, a la que no vé d'una hora, acostumen a matar l'estona al *tresillo*. L'amic, s'amaga en un recó de la modesta biblioteca, i repassa amb tota cura un parell de diaris de la seva preferència, pels que s'entera, ço que's diu fil per randa, dels principals esdeveniments polítics i militars. En presentar-se ocasió, s'assabenta de la valua i la trascendència de la comè-



EL REGIDOR NOU AL REGIDOR VELL

—Vol fer l'obsequi d'alçar-se, que m'hi posaré jo?...

dia estrenada recentment al «Romea», esperant de aquest modo, el moment—diu ell—de judicar-la amb el seu criteri propi. A mi em consta que lo que fa l'amic en trobar-se davant de l'obra, és sotscriure el parer del periodista, en defecte del personal.

Sigui com sigui, l'amic ha deixat d'anar al «Romea». Vé tot d'haver dit els crítics dels diaris que llegeix, que En Montero no sap escriure, que no coneix, ni de vista, l'idioma català i de no representar-se en el teatre del carrer de l'Hospital més comèdies que les signades per l'actor-autor.

El raonament de l'amic, no pot ésser més simplista. La missió capdal del teatre, és instruir, divertint. Com aprendre, escoltant a qui no sap el significat dels mots que empleia?

En haver d'escollir el passatemps que substituís al teatre, topà el matrimoni de la meva amiatat amb un feix d'inconvenients. Després de molt parlar, de sots- pesar el pro i el contra, decidiren ajornar la resolució definitiva. Entre tant, davant la necessitat imperiosa de sortir un parell de vetlles per setmana, acordaren marit i muller, deixar-se caure en un cinematògraf.

Fa poques nits, atrets pel anunci d'una projecció nova, entraren els esposos en una sala del centre de la ciutat. Terminat el drama reflexat damunt la tela, s'escaigué a preguntar el marit a la senyora:

—Què t'ha semblat?

—Molt interessant, però excessivament inverosímil.

—I això?

—Considera tu mateix... Del primer quadre al segon passen dos anys i els amos de la casa tenen la mateixa criada. Vols una cosa més mancada de sentit?

El matrimoni de la meva amiatat, troba ara, que comptat i debatut, són preferibles els *plançons*, les *metjies* i les *nicieses* d'En Montero, a la veritat reflexada en les pel·lícules.

Diuen que per tot hi ha cent llegües de mal camí i que a fi de comptes, és preferible anar al «Romea».

Recomençaran el dijous vinent.



GLÓRIES PÓSTUMES

El gest d'En Carusso—artista eminent qui ja és del món dels morts—pot admirar-se encara avui mercès a la «pantalla». Anar a veure bellugar, només que bellugar, un gran cantant... oh, insòlita aberració dels cinemòfils!

La veu d'En Carusso—famosíssim tenor qui rau ja sota terra—pot oir-se encara avui mercès a la trompa fonogràfica.

Però, ah! que la seva veu està ara impregnada de reminiscències mecàniques, i el seu gest és pàlid, i difús, sense sang i sense nervis.

Es En Carusso qui's mou i qui vocalitza; més no és pas ben bé ell, sinó l'espectre.

Un mort que canta aquí... i que braceja més enllà.

El seu cant s'ha metallitzat i el seu gest també.

Art d'ultra-mort que ara exploten els ultra-vius.

XARAU



LICEO

Es d'elogiar al «senyoriu» que se'ns hagi tornat filarmònic en el pur sentit de la paraula. El primer concert fou un èxit; el teatre, pleníssim. L'Orquestra Pau Casals complí excel·lentment. les obres russes—oh, admirable Mussorgsky! foren interpretades a meravella, produint veritable emoció en el distingit auditori; i no cal dir lo demés. la *Septima*, les obres dels Bach, pare i fill, i l'*Oberon*, magnífica pàgina de Webber, sortiren netes i boniques com mai.

Es clar que la major part d'aplaudiments joren pel mestre Koussevitzky, qui portà la batuta d'una manera espeterrant.

— Dimecres degué anar el segon concert, del qual no ns és possible dir-ne encara res.



L'OS I EL LLEÓ

—Estic patint la guerra.

—Doncs, prepara't, que jo després de la guerra pateixo la fam.

LA MAJESTAT DE LA BELLESA



AGNETA TRABAL

nomenada reina de les reines dels Mercats en el festival del Prncipal-Palace

—Dissabte de Glòria, inauguració de la temporada de primavera. Es representarà la famosa obra de Rabaut *Marouff*.

ROMEA

L'emocionant drama *El Caduceu* ha conseguit renovar i purificar el públic de la casa. Creiem que pot donar encara bastantes entrades, ja que tots els metges, cirurgians, saludadors i menescals volen anar-lo a veure, i d'aqueixa gent n'hi ha més que un foc no'n eremaria.

—Avui, divendres, primera representació del grandios espectacle de màgia i il·lusionisme *The Great Raymond*.

TÍVOLI

Ahir, aconteixement de caràcter nacionalista. Es representà la òpera *Marina*, en català, amb esplèndid decorat nou, cobla de sardanes, i interpretats els principals personatges per els millors artistes de la casa.

—Continua el bon èxit de *El último vals*.

NOVEDADES

Molta concurrència a la funció de honor dedicada als sortosos autors de *S. M. el Dollar*, senyors Obradors, Giralt i Capdevila.

PRINCIPAL-PALACE

Aquesta nit, estrena d'un nou quadre: *Jo-Jo-Ju*, qualificat de meravella exòtica.

S'estrenarà un decorat de Bertin i s'hi lluiran 80 trajos esplèndids confeccionats expressament a París.

POLIORAMA

Avui, benefici d'En Soler Mari, amb l'estrena de *Bataclán*, en tres actes, arranament de Golobardas i Paso.

CÓMICO

Segueixen donant preferència al melodrama, que té aquí el seu públic, i ben nombrós.

Darrerament s'han aplaudit molt *Los misterios de Sant Petersburg* i *Los niños del Hospicio*.

GOYA

Les darreres obres en les quals s'ha fet ovacionar de valent el gran recitador de versos senyor Calvo han sigut: *Don Alvaro o la Fuerza del sino* i *La vida es sueño*, obres que al «Goya» es presenten dignament, amb vestuari nou i adequades decoracions.

ELS DEPORTS

FOOT-BALL

Grandjanski - F. C. Barcelona

Nosaltres tenim la monomania de que el Barcelona és el club que té més trassa en organitzar partits, i creiem que, com nosaltres, seran molts els que així pensaran. Ara bé, amb això d'aquests noms, que semblen guillades de vocals, ja no ens sembla tan bé; però com la qüestió és veure partits, deixem les disgregacions i anem a la pilota.

El «Barce», amb aquests dos partits, ha obtingut dues victòries, doncs, ja estem tranquils; és clar que el dissabte fins ens vàrem mullar la roba més íntima, però que no els hi sembla, que per veure les entrades d'En Gracia i els equilibris d'En Semitier, un hom es pot deixar mullar fins... la caps de mistos, doncs així va passar, per més aigua que'ns enviaven els angelets, el públic vinga anar d'una part a l'altra, però tèrc, contemplava aquells jugadors que semblaven figures de pessebre. Els nostres feien més equilibris que per a fer passar un duro sevillà, però fent piruetes i tot varen guanyar.

En el partit del diumenge no hi va haver-hi aigua, però tinguérem vent, i amb això, la «retirada» d'En Sancho i el *goal* que va fer En Semitier, que va anar de cap contra un pal, vàrem quedar molt satisfets.

En Bruguera, que és un xicot «ben fet» va fer meravelles defençant l'honor dels de casa, quines estirades! fins amb el nas treia pilotes! El varen aplaudir molt, i s'ho mereixia. En Sagi va fer el primer d'un tret que, vaja, no hi ha dret d'espantar al porter; el tercer *goal* el va fer En Martínez d'una centrada d'En Viñals—el home que fa xistus fins dormint—i com que varen guanyar novament els de casa, tothom tan content.

C. D. Europa - F. C. Martinenc

Aquests dos clubs varen jugar un partit amistós que fou força interessant i després d'una lluita més moguda que uns «caballitos», varen acabar guanyant els «europeos» per un *goal* de diferència.

La parròquia de la Sagrada Família està esperant l'equip «cañón».

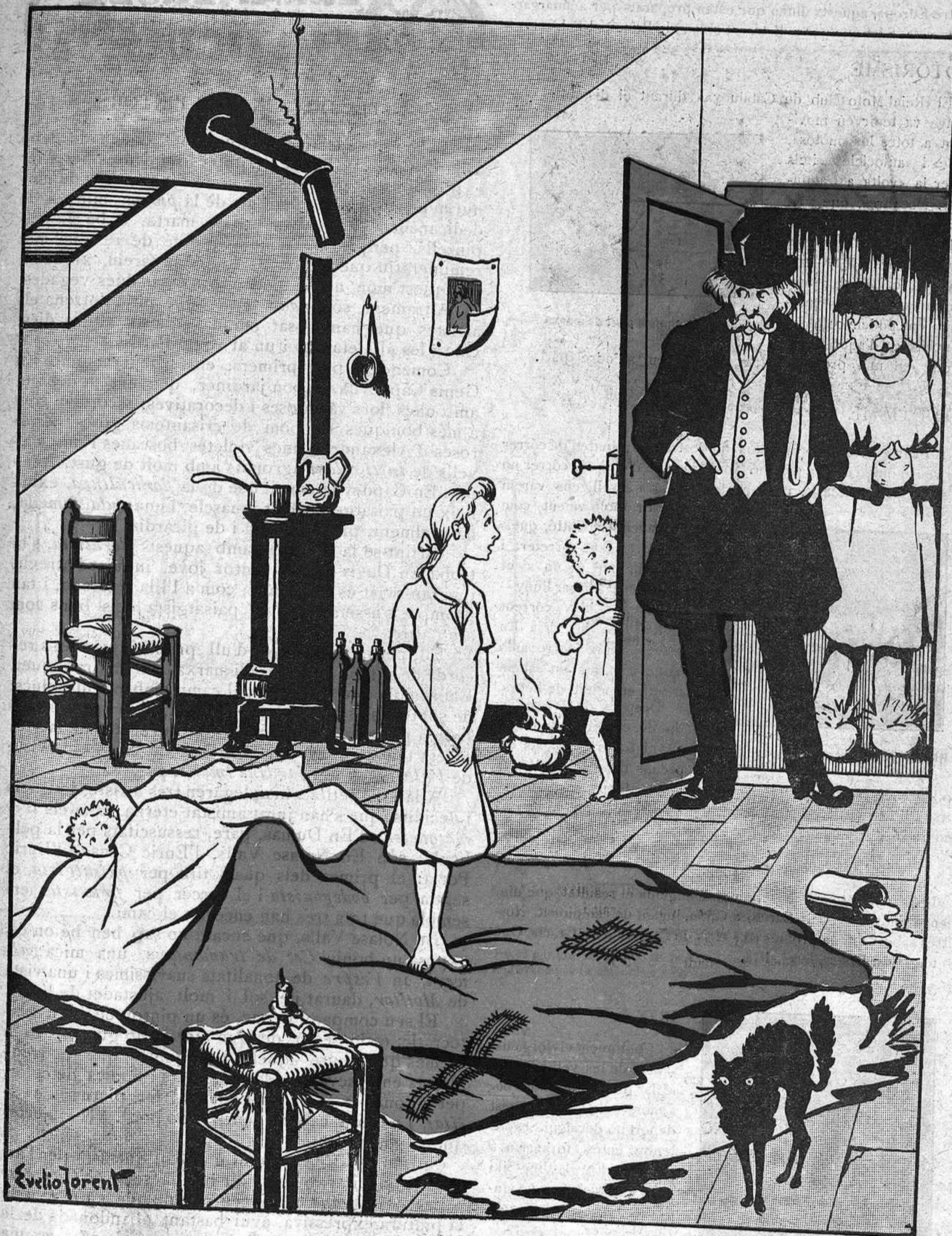
Dos terribles xutadors del «Barcelona»



PIERA



GRACIA



Evelio Jorant

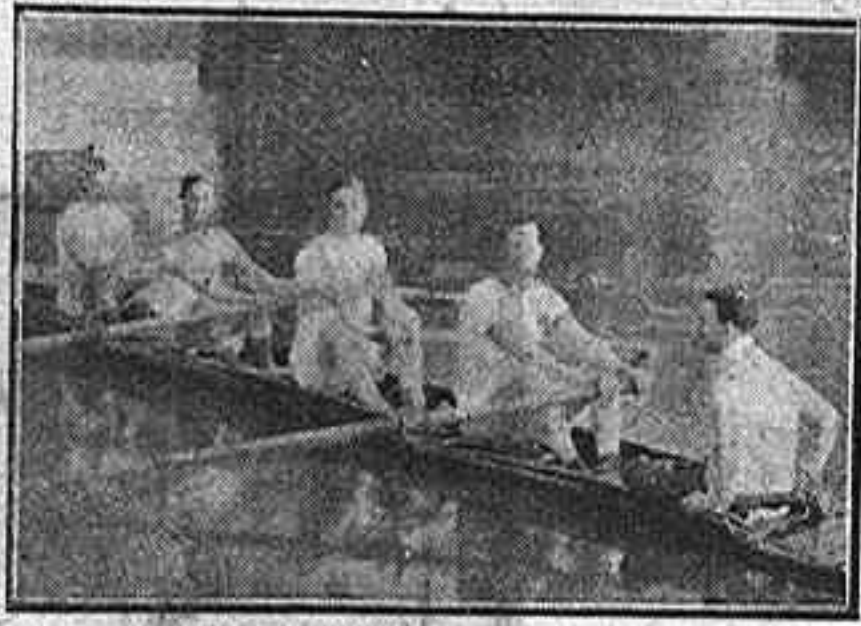
DRAMES DE SOTA TEULADA

— Venim per l'embarg. Què teniu?... Què'ns en podem endur?
— Miri, senyor... Si se'ns en vol emportar la gana ens farà favor.

—Els dies 1 i 2 del vinent mes jugaran els xecs contra el nostre Europa, aquests diuen que estan preparats per a amargar-los la vida. S'ort que per a distreure's van al «Principal-Palace».

MOTORISME

El «Reial Moto Club de Catalunya» durant el dissabte i diumenge va tenir en moviment a totes les «motos», «side» i «autocicles», i els va fer la «volta a Catalunya». Nosaltres, que som uns aimants dels cotxes amb motor i ens pesen els anys, celebrem que hagi sigut un èxit dita prova, i mirarem si fent «guardiola» ens podem comprar un «chisme» d'aquests per a que en una propera cursa hi poguem prendre part.



Rem. Un equip a punt de marxa

ATLETISME

A Sans, els nostres «corredors», «pedestres», s'atiparen de córrer per veure qui arribaria primer. Nosaltres que d'això de córrer no en som gaire partidaris, puix preferim anar a cavall, ens vàrem divertir molt veient com pencaven En Cutté, que's un tío tragant carretera i l'Arbulí, que és un xicot que promet arribar lluny—sobre tot si hi va corrent—(això ens ho deia En Julinés), puix corre amb tant garbo que no sabem si està empeltat de llebra.



Billar. Senyalant una carambola difícil

Després de fer-se un tip de córrer, an aquests els hi foren entregats els premis desseguida. Menys mall perquè hi ha corredor que esperant els premis d'altres curses, li han sortit cabells blancs i ja és avi. S'ort que hi ha una Federació d'Atletisme! *Que te crees tu esol*

I per fi de setmana, esperem amb engúnia el resultat que diumenge tindran els del «Barce» a Gijón, jugant de campionat. Nosaltres sabem qui ha promès tres ciris de l'alçada d'En Gracia. Què no té gràcia? Doncs, fins l'altra.

NOLUS

BOXA

Continuen els organitzadors de les vetllades del «Iris» portant-nos bons boxadors per a que aquest deport no decaigui. Segons tenim entès, tornarem a veure a En Battling-Siki aviat a Barcelona, que vindrà a fer un combat amb En Al-Baker.

Felicitem an En Juanito Elias per haver pogut lograr que aquests dos boxadors fassin un combat.—R.



Boxadors anglesos preparats per a un match sensacional

XERRAMEQUE ARTISTIQUES

MITJA DOTZENA DE PINTORS

Es veu que els ninots i coloraines donen de debó a Barcelona, car hi ha veritables empentes per a fer exposicions de pintures. Jo, si no fos que des de menut m'he sentit atret per l'art de la ploma, miraria de dedicar-me a l'art del pèl... de marta, o bé sia dels pinzells, perquè em sembla que té de resultar més remuneratiu que l'altre. Però, què hi farem, xiquets!; en aquest món no hi podem pas ésser dues vegades.

Altrament, són *nada menos que* mitja dotzena els artistes que han posat parada aquests últims dies; cinc a les «Laietanes» i un al «Saló Parés».

Començant pels primers, ens trobarem amb En Genís Capdevila, el bon jardiner, que ens fa denteta amb unes flors vaporoses i decoratives; recordem com a més boniques un pom de crisantems grocs, certes roses d'Alexandria, unes violetes boscanes i uns clavells de *tutti color* agropats amb molt de gust. Ademés En Capdevila, sortint-se de la *floricultura*, exhibeix un paisatge brillant i mascle, i una *xula*, femella, naturalment, plena de vida i de picardia.

Partint-se la sala gran amb aquest *floralista*, s'hi troba En Duvis Viada, pintor jove, inquiet i atrevit, que tan aviat és al Pirineu, com a l'Illa Daurada, i tan prompte s'assembla a un paisatgista dels bons com a un altre.

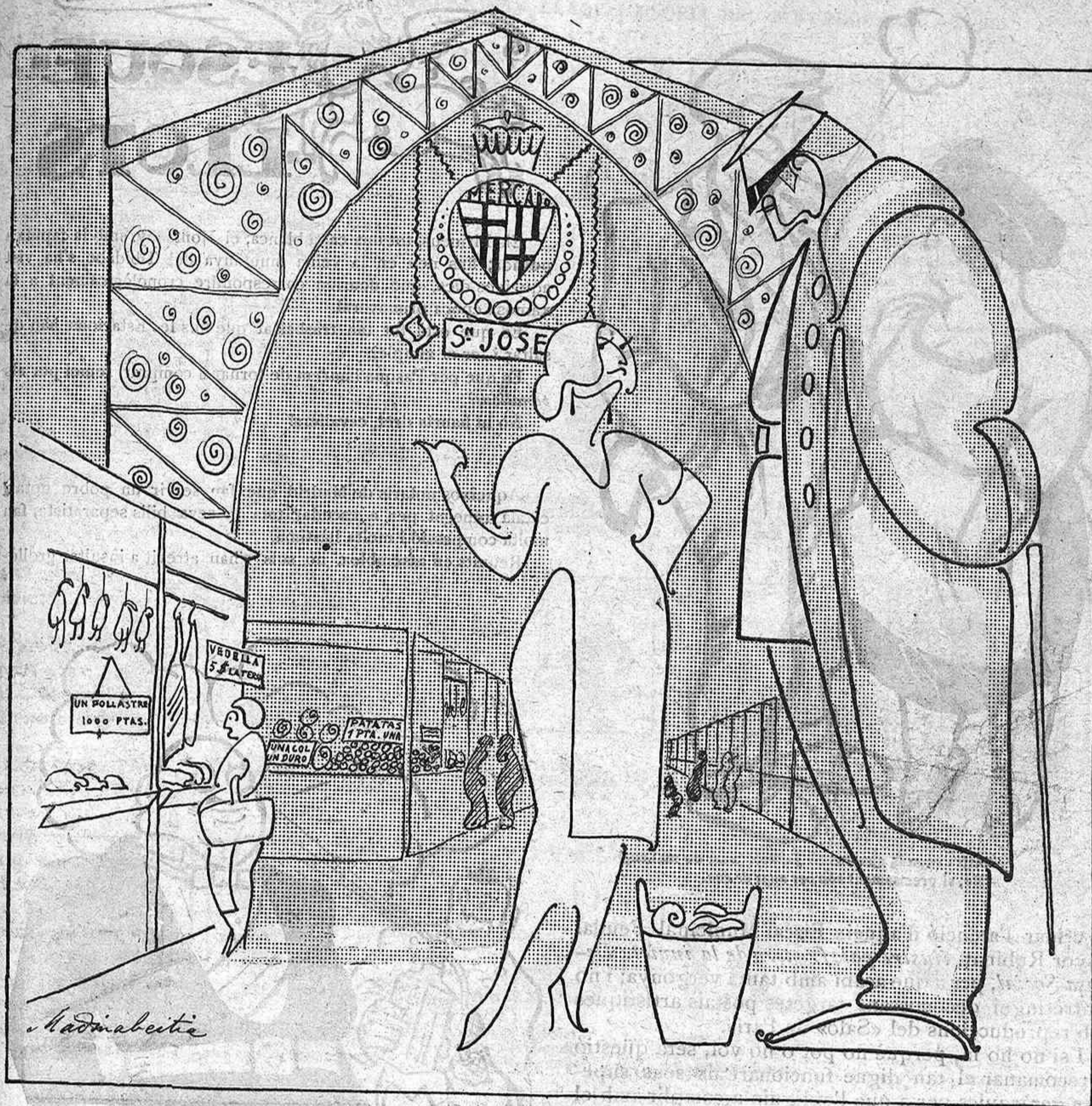
Ell, però, té un cop d'ull propi, i quan no's recorda de ningú, la pintura li marxa com un tirabuquet. Em sembla que deu anar pel camp amb els ulls clucs; de sobte els obra, exclama—Manoi, que bonic!—i es posa a pintar a correuita. Aleshores surten de la seva paleta teles xiroies com l'església de *Sitges*, la vista de *Valldemosa* i el *Jardine mallorquí*.

A la sala petita s'hi aplegaren tres artistes jovenets i decidits, que s'han jurat amistat eterna, com els *tres mosqueters* d'En Dumas, pare, ressuscitats per la pel·lícula: són En Nolasc Valls, l'Enric Cénac i l'Enric Porta: el primer dels quals tira per *paisatgista*, el segon per *bodegonista* i el tercer per *figurista*: em sembla que tots tres han encertat el camí.

En Nolasc Valls, que encara no sap ben bé on és, exposa un bonic *Cel de tramontana*, una mica *galweyà*; un *Vespre* de tonalitats suavíssimes i una vista de *Motllor*, daurat pel sol i molt ajustadet de línies.

El seu company Cénac, és un pintor de caire aristocràtic; estic segur de que pinta amb guants. No hi ha més que veure aquells bodegonets que té arrengherats en la seva parada, tan finets i bonics de color, per a donar-se compte de que vol fer pintura de *calitat*. I en farà car ne tenen, i no poca, els objectes que pinta.

En quan a En Porta, és un xicot que tira per l'art gran; i pot tirar-hi val a dir-ho: la seva *Gitana amb llimones* i *Gitana al sol*, entren de ple en el ram de la pintura expressiva, avui bastant abandonada de la jovenalla artística: el *Paisatge* que exposa, és una visió suau i dolça de la naturalesa, i les seves *Notes de color*, justes i valentes, les pintures més personals que ens ofereix.



— No sé perquè parlen tant de la Reina dels Mercats, si als mercats hi ha hagut sempre la República Anàrquica.

Molt bonic serà veure què faran aquests simpàtics mosqueters de l'Art Vint anys després... de l'actual exposició.

*
**

Al «Saló Parés», En Marianet Bertuchi hi exposa unes pintures llampantes i calentes que ha dut de Ceuta i Tetuán, les quals ens donen a conèixer les coloracions especials d'aquells punts del Marroc, al camp i a poblat.

Jo, d'ell, les hauria ofertes al Raisuli i al capitost Ab-del-Krim. Estic segur de que l'habillen més que els barcelonins: Com que saben tant de fer moros!

C. ARBÓ

La vergonya del districte V

Cada dia és més repugnant l'asquerós espectacle de immoralitats que s'ofereixen en els nostres barris, des de la Rambla al Paral·lel i des del carrer de Sant Pau a les Dressanes: cataus infectes, que són veritables incubadores del crim i de la prostitució; dones de mala vida de la més baixa qualitat, prenent els carrers per avant-cambra i lloc de contractació; escàndols continuats que tenen constantment per protagonistes lladres, meques i borratxos priven a les persones decents el lliure trànsit. I això en una capital de primera categoria com la nostra.

Davant d'un quadre tan poc edificant, és hora ja



—Altra vegada quartos?... Ja vols anar de mal cap.
—No, si precisament són per anar de cua.

de cridar l'atenció d'aqueix Fiscal Municipal Feudal senyor Rubinat, *ilustre palafrenero de la invicta Defensa Social*, per a que acabi amb tanta vergonya; i no s'entregui decomissant targetes postals artístiques amb reproduccions del «Saló» de París.

I si no ho fa, perquè no pot o no vol, serà qüestió de recomanar el tan digne funcionari als seus superiors geràrquics per a que l'obliguin a complir amb el seu deure o li donguin les dimissòries.

PLANXA

SONET

Cada terra fa sa guerra!
Tothom, si pot, fa el què vol!
Qui es creu sabi i és mussol,
qui es creu encertà i l'esguerra!

I aixís hi ha qui *s'emperra*
amb les dents agafà el Sol,
i es troba que al alçà el vol
cau ben estirat a terra!

I jo que com tot mortal
també estic plè de manies,
creient que el sí em donaries
vaig declarar-me formal.

Vès si mai ho hauria dit...
que ja tenies marit!*

RAFAEL RIBA



Els Pirineus, tot una capa blanca; el Montseny, amb la caputxa nevada; fins neu en la veina muntanya del Tibidabo s'ha vist aqueixos dies, que deuriem correspondre cronològicament a la xamosa època primaveral.

Es que està tot tan trasbalsat que fins les Estacions han de saltar i fer el ximple?

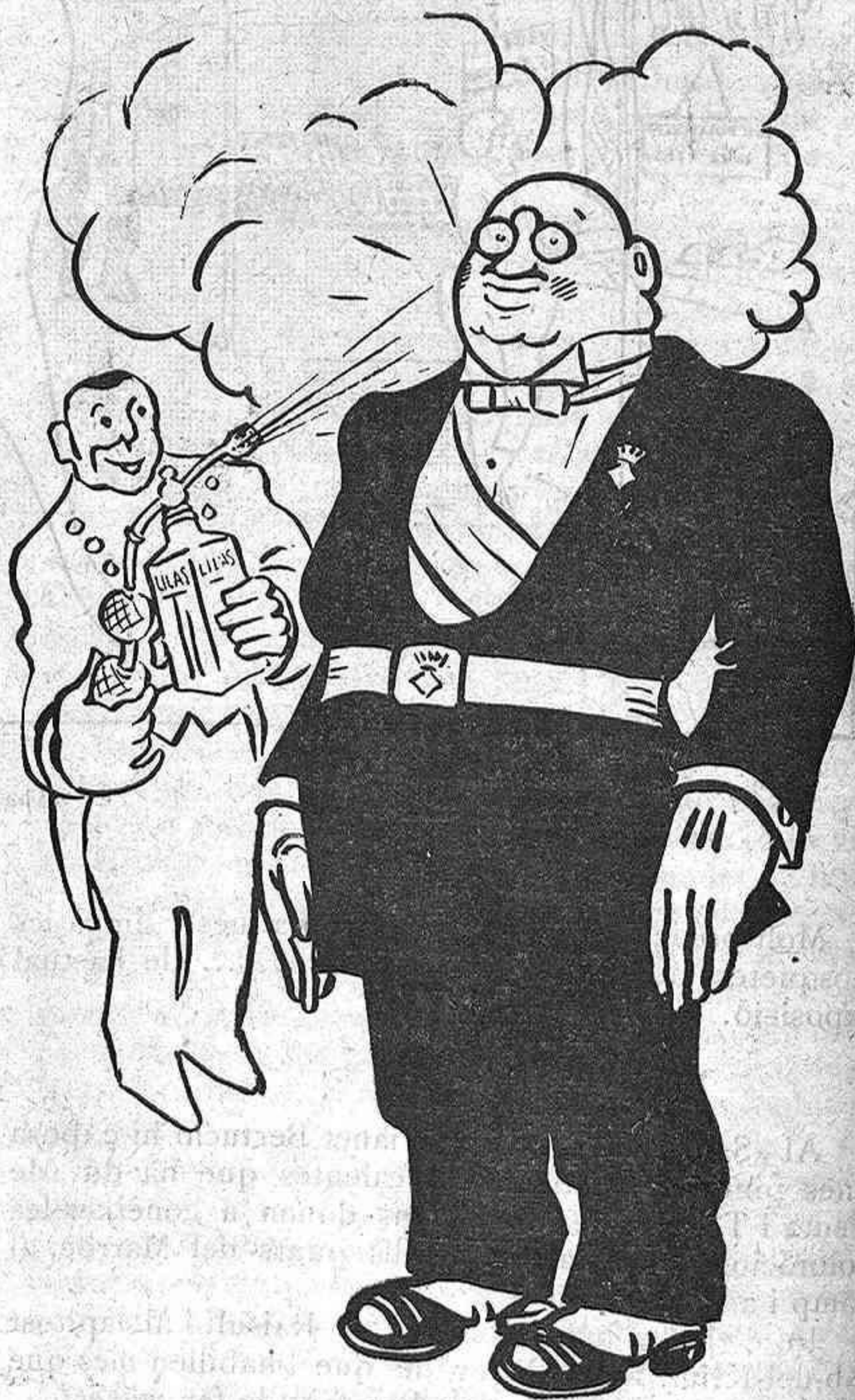
Es que per Pasqua haurem de tornar a comprar remei per als panallons?

No hi hauria dret, cavallers!



Aqueixos notaris de Madrid que fan servir un pobre notari català renegat per a escudar tota la seva bilis separatista, fan molta compassió i molta llàstima.

Reunits en assemblea, no sols s'han atrevit a insultar grolle-

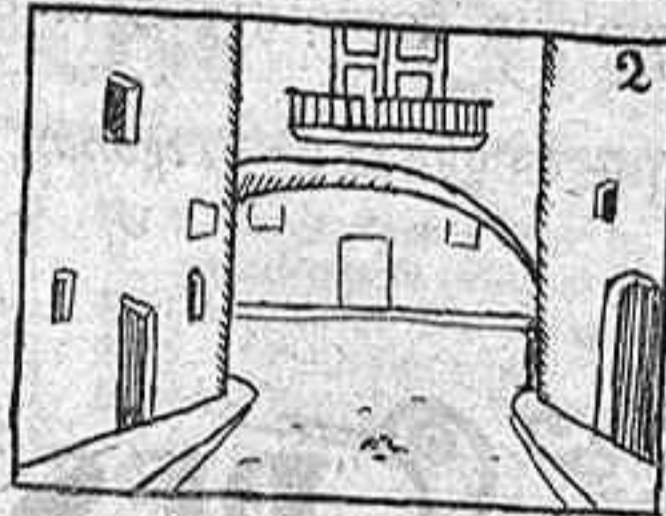


—Perfuma'm bé, noi, que diuen que en aquella casa hi han molt males olors.

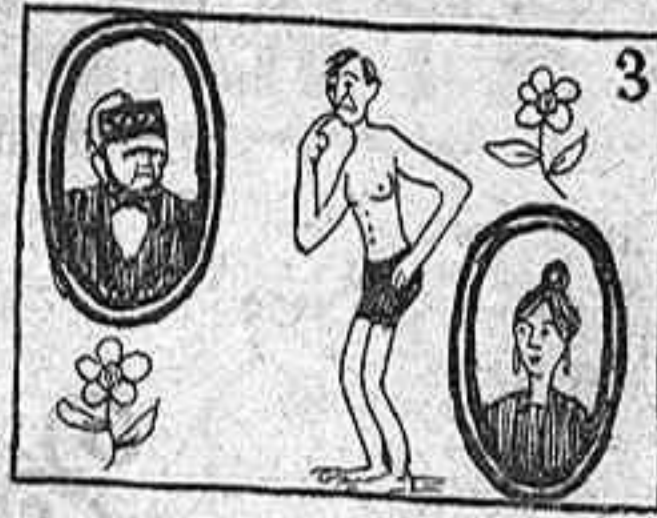
AUCA DEL SABATER, EN LLAOR I GLÒRIA DEL NOU REGIDOR



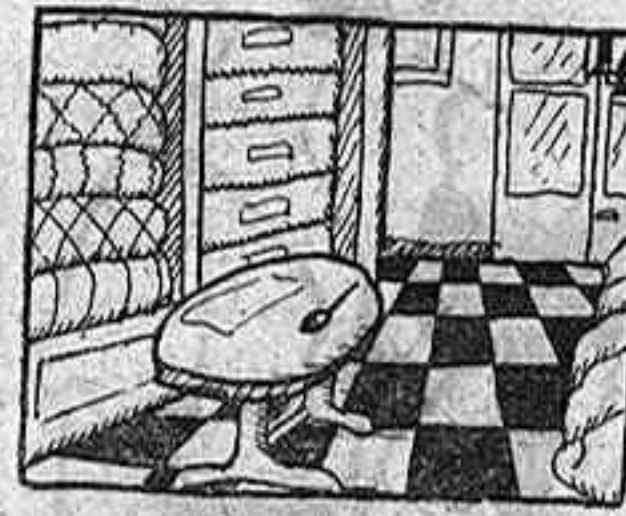
1 Aquí va com un lloer l'auca que fem en lloança del regidor Sabater.



2 En un recó de la Bòria al vell arc d'En Corominas comença la nostra història.



3 D'En Pere i de Na Claudina pels voltants de la Gloriosa vingué al món cosa tan fina.



4 Entre peces de cotó i jugant la mitja-cana pujà com un carbassó.



5 Als sis anys ja era un panarra; demanava caca i mam, fela pipa i butlfarra.



6 Als deu ja n'era aprenent en el carrer de la Bòria d'un fabricant d'aigua-ardent.



7 Entre els graus de l'alcohol i l'afany de figurar ben prompte va aixecà'l vol.



8 I plantant al taverner entrà d'aprenent borsista amb el senyor Ferrater.



9 Treballant amb tanta traça que a la volta d'uns quants mes ja era l'amo de la casa. [sos]



10 En Ferrater creia amb bruixes i En Sabater que no bada li don camelo amb maduixes.



11 Fent lo tornar tan idiota que un dia a posta de sol el matà amb una ganyota.



12 Trobant-se amo i senyor del negoci i de la casa, volgué llençar-se a l'amor.



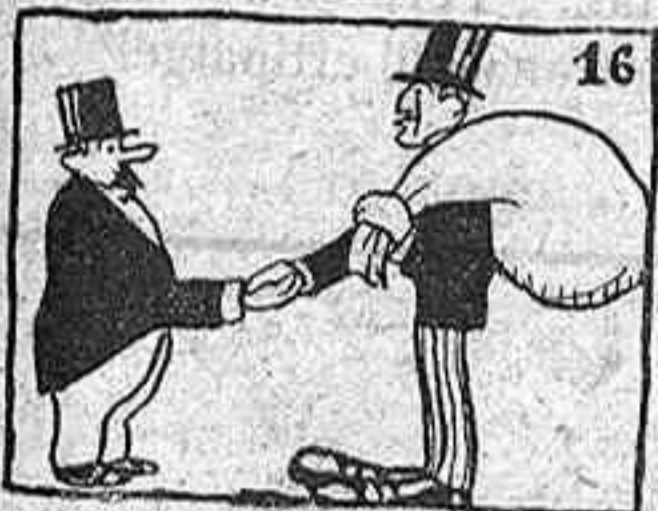
13 Cercant arreu la pubilla, que amés de noble i bonica li pogués omplir l'ermilla.



14 Mes com no hi ha goig sencer trobà dona noble i guapa, però no trobà diner.



15 Tenint dona de blasons, el Sabater ja bufava carregat de pretensions.



16 Collint papers a Ilo-Ilo, en un viatge d'esport va conèixe al gran Camilo (*)

(*) Primer marquès d'Alella



17 El qui, trobant-lo aixerit, el prengué de secretari en quiscun negoci humil.



18 Entre Puras i tafoles an el hereu Fernandito li ensenya les beceroles.



19 I aquest, que és amic de cor, el proposà al senyor Esteve per a que'l fes regidor.



20 I aquí el teniu tan fresquet; Sabater, regidó i noble per l'Alella i En Cisquet.

rament a Catalunya i als notaris catalans, sinó que ara per carambola les emprenen contra els advocats de la nostra terra.

Carai, carai, i que valents!

No podrien enviar-los al Marroc si tantes ganes tenen de barrar-se?

Veni, vidi, vici.

Podem agrair als il·lustres toca-campanes de l'Unió Monàrquica, senyors Sala i Rius i Rius, el que'ns hagi sigut fregat pels nassos als barcelonins, aqueix no menys il·lustre cascarrabies anti-català que's diu Royo-Villanova.

Va arribar, es va atipar en el banquet del «Condal», va abocar tot el verí que duia al pap i se'n entornà tranquil·lament a Madrid.

De no tanta tranquil·litat hauria disfrutat si arribem a tenir garanties.

¡Menuda pita te esperaba!

Altruisme.

Sembla que una alta personalitat s'oposa tenaçment a la concessió de les línies de auto-busos, acordada per l'Ajuntament.

A la cuenta, l'esmentat senyor creu que aqueixos vehicles matarien molta gent pels carrers.

I és clar, ell, el bon senyor, «per això de que's mati molta gent pels carrer»... no hi vol passar de cap manera.

Notes de casa:

De la Comissió de Cultura de l'Ajuntament rebérem una invitació per a la Sessió de projeccions de cintes cinematogràfiques de diverses institucions de Cultura creades per la nostra Corporació Municipal: vetllada que tingué lloc diumenge passat.

—Per la mateixa Comissió de Cultura fórem convidats també a l'inauguració de les Escoles «Baixeres» i «La Farigola» i visita a altres escoles que l'Ajuntament té en construcció i al acte de



-No m'agrada a mi anar pel carrer amb gossets.
-Oh, és clar, tu... perquè ja tens «novio».

començament de les obres de les Escoles a l'aire lliure del Guinardó i dels nous Pabellons de les de Cecs i de Defectius de Vila Joana, festa que degué tenir lloc ahir al matí.

—De l'Associació C. d'Artistes (Secció de Literatura, unes invitacions per a l'estrena (ahir) de les obres teatrals *Irlanda* (Teixidor), *L'enemic a casa* (Gotarra) i *La cançó dels catalans* (Mora).

—De l'Empresa «Ideal Saló», una tarja de convidat per a la festa inaugural d'aqueixa elegant Sala de ball, que's celebrà el dia 24.

◇◇◇
Anglaterra i França han avençat els rellotges de seixanta minuts adoptant l'hora d'estiu.

Això, que, com no ignoren, representa un estalvi de llum de un grapat de diners, no ho sap comprendre el Govern espanyol, que s'emperra, com els troneres, en fer del dia nit i de la nit dia.

Nosaltres, el revés, entenem que en aquesta època de l'any en que el sol es comença a llevar tan demati, els rellotges s'haurien d'avençar de tres horettes.

Què més bonic, que alçar-se amb Febus i anar-se'n al jaç com les gallines?...

◇◇◇
Per al pròxim mes de maig està anunciada la visita a Barcelona d'un avió gegant nomenat «Goliath».

Benvingut sia aqueix gran ocellot!

Si tan colossal és i pot portar tant de pes com diuen, se'n podria endur uns quants regidors de Cà la Ciutat.

Res!... Un viatget de ida... però sense vuelta.

Avui fos i demà festa.

◇◇◇

Afició a la música:

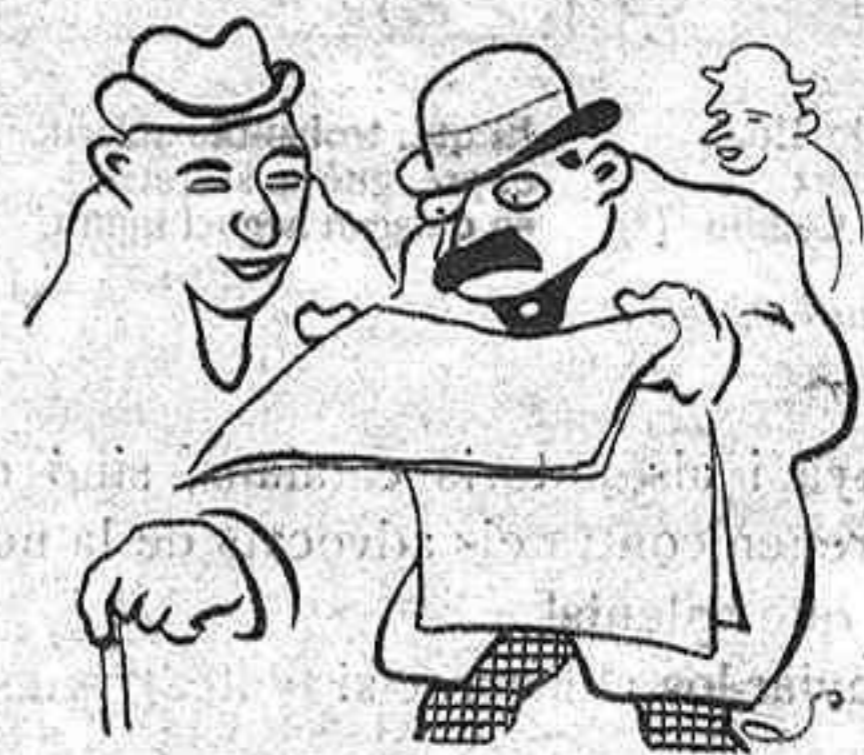
«Ayer fué detenido un individuo que acababa de robar, en la calle de la Cadena, un cornetín.»

Precisament un cornetí; instrument de metall... Música wagneriana.

Això sí que és ganes de *pregonar* la falta comesa.

RESPOSTES PAGADES

Andresito: Rebut i... *agradeciendo*; sinó tot, anirà bona part.—Joan Mallorquí: No dubtem de la bona intenció, però, literàriament, el treball resulta ple de incorreccions.—J. C. Carbonell: Molt sentides, però... ail bastant defectuoses —Jacob: No'ns convé.—F. Ll. i H. M: No podem complaure'ls. Aqueixa mena de polèmiques, a la premsa diària, que disposa d'espai.—Rafel Riba: Aniran sortint a mida que les circumstàncies ho permetin. —Raimond Farriols: En tocant a versos, som partidaris de la música clàssica. Vol dir que'ns agraden més harmoniosos.—B. Delgàs: Massa fogós de fons i poc esperitual de forma.—Carles Figueras: El dibuix que envia no va prou a l'hora.—Anònim: El xistu resulta dels més socorreguts. Manuel López Picó: S'estima el bon intent, però això és més propi per a un almanac. Entra en cartera. — P. Mauri Ribas: En detall, són d'apreciar certs passatges graciosos; però.. ui, quanta palla!... Intenti altra cosa, i més condensadet.—Raimond Farriols: Bonica aplicació del *llur*, com hi ha Déu!... I la llàstima és que no és aquest el més gros defecte.—Un de Manlleu: De les notes que no venen acompanyades d'una firma solvent, no en fem cabal.—Bernat Xinxola: Visca la llibertat!.. Però ei!.. això dels versos coixos ja entra de ple en el desenfrenat llibertinatgel



—A qui donaran el Premi de l'Acadèmia aquest any?
—Pots pensar, a la LAMPARA "Z", que «es la que mejor luce y da esplendor».

Antoni López, editor — Rambla del Mig, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

COLECCIÓN DIAMANTE

Obras escogidas de los mejores autores nacionales y extranjeros.

TOMOS PUBLICADOS

1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y antares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie
7. — Colón, poema.
8. — Drama Unive sal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundotomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz
15. F. Urreola. Siguiendo al muerto
16. A. Pérez Noya. Los humildes.
17. S. Rueda. El gusano de luz.
18. S. Delgado. Lluvia menuda.
19. C. Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los infiernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Mathou. ¡Rataplán!
23. T. Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.
25. L. Rufz Contreras. Palabras y plumas.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos
29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.
31. M. Matos (Orzuelo). ¡Aleluyas finas!
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).
33. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.
34. José Estremera. Fábulas.
35. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.
36. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
37. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.
38. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
39. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
40. Jacinto Laballa. Novelas intimas.
41. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
42. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos.
43. Charles de Bernard. La casa de los amantes.
44. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
45. R. Altamira. Novellitas y cuentos.
46. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
47. R. Soriano. Por esos mundos...
48. L. Taboada. Perfiles cómicos.
49. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
50. J. Ortega Munilla. Fina.
51. F. Salazar. Algo de todo.
52. Mariano de Oavia. Cuentos en guerrilla.
53. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.
54. Francisco Alcántara. Córdoba.
55. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
56. López Silva. De rompe y rasga.
57. Antonio Zozaya. Instantáneas.
58. J. Zahonero. Cuentecillos al aire
59. L. Taboada. Colección de tipos.
60. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
61. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.
62. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.
63. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador.
64. Vital Aza. Pamplinas.
65. A. Peña y Goñi. Río revuelto.
66. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios
67. Nicolás Estévez. Calandracas.
68. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
69. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
70. J. M. Bartrina. Versos y prosa
71. F. Barado. En la brecha.
72. Luis Taboada. Notas alegres.
73. Xavier de Montepin. La señorita Tormenta.
74. A. Zozaya. De carne y hueso.
75. X. de Montepin. Muerto de amor
76. Conde León Tolstol. Venid a mí...
77. A. Calderón. A punta de pluma.
78. Enrique Murguer. Elena.
79. Luis Taboada. Siga la broma.
80. L. G. de Giner. La Samaritana.
81. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna.
82. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!
83. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
84. A. Pestana (Gaiel). Cuentos
85. Angel Guerra. Al sol.
86. T. Dostolewsky. Alma infantil.
87. E. de Amicls. Aire y Luz.
88. L. García de Giner. Valentina.
89. E. de Amicls. Manchas de color.
90. Voltaire. Zadig y Micromegas.
91. M. Ugarte. Mujeres de París.
92. Obras menores de Cervantes.
93. Obras menores de Cervantes.
94. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.
95. Voltaire. Cándido.
96. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
97. J. Benavente. Teatro rápido.
98. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
99. J. León Pagano. La balada de los sueños.
100. A. Guerra. Polvo del samano.
101. Camilo Castello Branco. Maria Moisés.
102. Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
103. Antología taurina
104. Manuel Carretero. La espuma de Venus.
105. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
106. Eça de Queiroz. La nodriza.
107. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
108. M. Sarmento. Así.
109. Felipe Trigo. A todo honor.
110. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
111. Fray Luis de León. La perfecta casada.
112. Jorge Manrique. Poesías.
113. El Abate Prévost. Manón Lescaut.
114. J. Givanel Mas. Prosa epistolar
115. J. Givanel Mas. Devocionario poético.
116. Miguel A. Ródenas. De las majadas al Otero.
117. E. Marquina. Juglarías.
118. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte.
119. S. Rusñol. Hojas de la vida.
120. F. de Lamartine. Rafael.
121. A. Karr. El perro de Sir John
122. E. Zamacols. Rick.

Precio de cada tomo: Pesetas 0'60

ACABA DE PONERSE A LA
 — VENTA EL TOMO 125 —

GRAZIELLA

por A. DE LAMARTINE

NOTA.—Los tomos 2-4-15-20-30-38-40-51-66 y 81, están agotados y en reimpresión.

AVIAT NOVA
 — EDICIÓ DE

EL MISTIC

D'EN
 Santiago Rusñol

Catalans Il·lustres

TEXT I RETRATS

Pesetes 5

PERE BLASI

Geografia Elemental de Catalunya

Pesetes 3

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponssals se'ls otorguen rebaixes.



LA DARRERA «COGIDA»

—¡Adiós, mi madre!